

Vammaisten sosiaalityö Helsingin kaupunki 3/2026

Helsinki

Vammaisten sosiaalityö

Helsingin kaupungin vammaisten sosiaalityö toimii alueellisissa tiimeissä. Ajantasaiset yhteystiedot löytyvät esimerkiksi ulkoisilla internet-sivuilla (ks. linkki dia 16).

Yli 18-vuotiaat asiakkaat

- Eteläinen Helsinki (Kallio)
- Itäinen Helsinki (Vuosaari)
- Läntinen ja pohjoinen Helsinki (Malmi)

Alle 18-vuotiaat asiakkaat

- Itäkadun perhekeskus (Omaishoidon tuki)
- Kallion perhekeskus (Sosiaalityö)

Kaikki ruotsinkieliset asiakkaat (Kallion perhekeskus)

Vammaisten sosiaalityössä työskentelee vammaispalvelun ja kehitysvammahuollon sosiaalityöntekijöitä, sosiaaliohjaajia ja johtavia sosiaalityöntekijöitä, omaishoidon tuen, liikkumisen tuen sekä henkilökohtaisen avun sosiaaliohjaajia ja toimistos sihteereitä. Henkilöstöä on yhteensä noin 100.

Vammaisten sosiaalityön neuvonta

- Palvelu on tarkoitettu ensisijaisesti asiakkaille, joilla ei ole vielä omaa työntekijää vammaisten sosiaalityössä sekä heidän omaisilleen/läheisilleen.
- Toimii konsultaationumerona yhteistyökumppaneille.

Vammaisneuvonnan palveluajat

- Vammaisneuvonnan suomenkielinen puhelinpalvelu 09 310 32889 maanantaista perjantaihin klo 9-11 sekä tiistaisin ja torstaisin klo 12-14
- Ruotsinkielinen puhelinneuvonta 09 310 35154 keskiviikkoisin klo 9-11
- Muut kielet: käytössä pikatulkkaussovellus.
- Vammaisneuvontaan voi olla yhteydessä myös sähköpostilla sotepe.vammaisneuvonta@hel.fi.

Kuljetuspalvelut

- **Kuljetuspalvelun matkakortteihin ja kuljetusprofiiliin sekä palveluseteleihin** liittyvissä asioissa palvelee toimistosihteereiden palvelunumero ma–pe klo 8:15-16 puh. 09 310 23100.

Vammaisneuvonnan tehtävät

- Pääasiassa ohjaamme asiakkaitamme palveluiden hakemisessa
 - Mietimme asiakkaiden kanssa heille sopivia palveluita
 - Autamme hakemusten täyttämisessä
 - Tarvittaessa ohjataan eteenpäin muiden palveluiden piiriin.
- Annamme ohjausta myös asiakkaan omaisille, muulle verkostolle sekä yhteistyökumppaneillemme
- Pyydettäessä käymme kertomassa vammaispalveluista ja hakemisen prosessista

Vammaisneuvonnan palvelupiste

Vammaisneuvonnan palvelupiste vuonna 2026:

- Itäkadun perhekeskus, Tallinnanaukio 1, 00930 Helsinki, 1.kerros.
 - ilman ajanvarausta keskiviikkoisin klo 14–16 välillä.
 - ajanvarauksella keskiviikkoisin klo 13–16. Ajanvarauksesta on sovittava etukäteen vammaisneuvonnan sosiaaliohjaajan kanssa p. 09 310 32889.
 - Ilmoittautuminen vahtimestarille saavuttaessa.

Asiakkaamme

Asiakkaitamme ovat

- Vammaiset henkilöt joilla on sairauden tai vammaisuuden aiheuttama haitta (pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisen elämän toimissa fyysisen, kognitiivisen, psyykkisen, sosiaalisen tai aisteihin liittyvän toimintarajoitteen vuoksi)
- Kehitysvammaiset henkilöt, autismin kirjon henkilöt

Uusi vammaispalvelulaki tullut voimaan 1.1.2025 alkaen.

- Uuden lain myötä palveluihin tullut muutoksia.
- Vanhat päätökset voimassa siirtymäajan vuoden 2027 loppuun asti ellei päätöstä ole tarvetta päivittää siirtymäaikana
- Vammaispalvelulain perusteella järjestetään palveluita vain, jos muussa laissa tarkoitetut palvelut eivät ole henkilön yksilöllisen palvelutarpeen ja edun kannalta sopivia ja riittäviä.

(THL: Uusi vammaispalvelulaki)

- **Vammaispalvelulaki on aina toissijainen laki suhteessa ensisijaisiin lakeihin.**

- Subjektiivisiin oikeuksiin kuuluvat palvelut ja määrärahasidonnaiset palvelut ja tukitoimet:

- **Erityisen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat palvelut (subjektiiviset oikeudet):**

- Valmennus
- Henkilökohtainen apu
- Erityinen osallisuuden tuki
- Tuettu päätöksenteko
- Vaativa moniammatillinen tuki
- Asumisen tuki
- Lapsen asumisen tuki
- Esteettömän asumisen tuki
- Lyhytaikainen huolenpito
- Päivätoiminta
- Kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminta
- Liikkumisen tuki
- Taloudellinen tuki hengityslaitteen varassa olevalle henkilölle.

Määrärahasidonnaiset palvelut

- Taloudellinen tuki 32 §
- Muut lain tarkoituksen toteuttamiseksi tarvittavat palvelut ja taloudelliset tukitoimet (34 §)
- Osana vammaisen henkilön omaa valmennusta järjestettävä vammaisen henkilön perheen tai muun hänelle läheisen henkilön muu valmennus (7§ § 5 momentti)

Palveluiden hakeminen

Miten haet palveluitamme:

- Kirjallisesti vammaispalveluhakemuslomakkeella, liikkumisen tuen hakemuksella tai omaishoidon tuen hakemuksella.
- Ottamalla yhteyttä vammaisneuvontaan tai oman asuinalueen vammaisten sosiaalityön toimipisteeseen
→ täytetään yhdessä kirjallinen hakemus
- Maisan kautta (ei alle 18-vuotiaiden ja liikkumisen tuen hakemukset)
- Uudet hakemukset mahdollista lähettää suojatulla sähköpostilla
Securemail.hel.fi → sotepe.vammaisneuvonta@hel.fi
- Hakemukseen on liitettävä alle vuoden vanha lääkärinlausunto (B tai C-lausunto) tai muu vastaava kuten terapeutin lausunto, josta selviää tämänhetkinen terveydentila ja toimintakyky

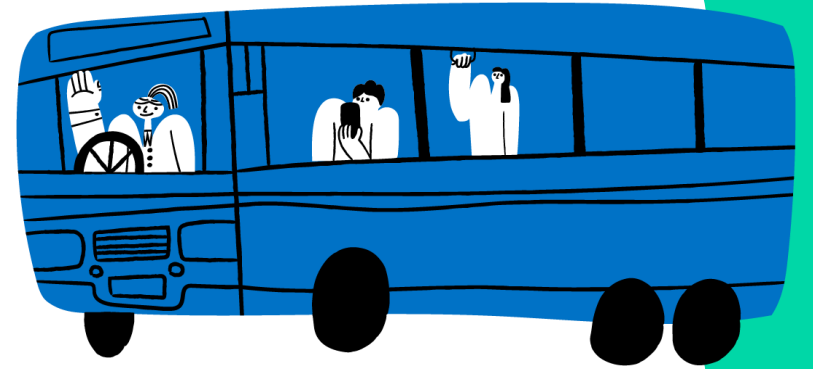
Vammaispalvelut

Vammaispalvelulain mukaisia erityispalveluja järjestetään vammaiselle henkilölle, jos hän täyttää:

- vammaispalvelulain soveltamisalassa määritellyt kriteerit ja
- palvelukohtaiset myöntämiskriteerit.

Vammaispalvelut

- **Liikkumisen tuki** (Kuljetuspalvelut)
 - Vammaispalvelulain mukainen liikkumisen tuki
 - Välttämättömät työ- tai opiskelumatkat
 - Asiointi- ja vapaa-ajan matkat (18 yhdensuuntaista matkaa/kk)
 - Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumisen tuki
 - Tulo- ja varallisuussidonnainen
 - 6 yhdensuuntaista matkaa/kk
 - Omavastuu vastaa HSL:n vastaavan lipun hintaa.
 - Asiointimatkoja voi käyttää tarvitsemiinsa kohteisiin.
 - Sairaanhoidon, terveydenhoidon tai kuntoutuksen saamiseksi tehtyt matkat korvaa kansaneläkelaitos (KELA) sairausvakuutuslain tai KELAn kuntoutuslakien nojalla.

Vammaispalvelut

- **Esteettömän asumisen tuki**
 - **Asunnon muutostyöt**
 - Asunnon muutostöillä tuetaan vammaisen henkilön itsenäistä asumista ja suoriutumista.
 - Muutostöitä ovat mm. ovien leventäminen, kynnysten poistaminen, luiskien tekeminen, ammeen poisto, kiinteiden kalusteiden, rakennus- ja sisustusmateriaalien muuttaminen ja asunnon välittömässä läheisyydessä olevien esteiden poistaminen.
 - Maksuton vammaisille henkilöille

Huom! Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus (Varke) myöntää korjausavustusta iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntoihin sekä esteettömyysavustusta taloyhtiöille.

- **Asuntoon kiinteästi kuuluvat välineet ja laitteet**
 - Asuntoon kuuluvilla välineillä ja laitteilla voidaan helpottaa vammaisen henkilön itsenäistä suoriutumista kotona.
 - esimerkiksi nostolaitteet, porrashissi, erilaiset hälytysjärjestelmät tai sähköinen ovenavausjärjestelmä

Vammaispalvelut

- **Asumisen tuki**

- Asumisen tuki voidaan toteuttaa esimerkiksi henkilökohtaisen avun, asumisen tuen työntekijöiden, sosiaalihuoltolain mukaisten tukipalvelujen, lapsiperheiden kotipalvelun tai kotihoidon avulla taikka näitä yhdistelemällä. Asumisen tuen kokonaisuuteen voi kuulua myös omaishoidon tuki.
- Asumisen tuki on mahdollista järjestää esimerkiksi henkilön yksityisasuntoon, useamman henkilön yhteiseen asuntoon, normaalin asuntokannan seassa olevaan asuntoryhmään tai erillisistä asunnoista koostuvaan asuntojen verkostoon tai ryhmämuotoisesti toteutettuun asumiseen.

Vammaispalvelut

- **Henkilökohtainen apu**

- Myönnetään päivittäistoimiin, työhön ja opiskeluun sekä harrastuksiin, yhteiskuntaan osallistumiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen.
- Asiakkaan täytyy kyetä toimimaan avustajan työn ohjaajana.
- Ei hoivaa, hoitoa, valvontaa.
- Henkilökohtaista apua voidaan järjestää kolmella eri tavalla: 1) Työnantajamallilla, jolloin vammaisen henkilö toimii työnantajana, 2) Palvelusetelillä ja 3) Kaupungin ostopalveluna

- **Erityinen osallisuuden tuki**

- Vammaisella henkilöllä on oikeus saada erityistä osallisuuden tukea, jos hän tarvitsee yksilöllisesti toteutettua toisen henkilön tukea voidakseen päästä vuorovaikutukseen muiden ihmisten kanssa tai osallistuakseen vapaa-ajan toimintaan sekä ollakseen osallisena vuorovaikutuksen tai vapaa-ajan tilanteissa.

Vammaispalvelut

- **Päivätoiminta (alle 65v.)**

- Vammaiselle henkilölle, joka tarvitsee päivittäistä osallisuuden tukea. Tämän lisäksi edellytyksenä on, että henkilö ei pysty osallistumaan vanhan sosiaalihuoltolain mukaiseen työtoimintaan tai työllistymistä tukevaan toimintaan taikka toiminta ei vastaa vammaisen henkilön yksilöllisiin tarpeisiin.

- **Kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminta**

- Työtoiminta on suunnattu sellaisille kehitysvammaisille henkilöille, jotka osaavat toimia melko itsenäisesti, suoriutuvat annetuista työtehtävistä ja pystyvät noudattamaan muita työhön liittyviä pelisääntöjä, kuten toiminta-aikoja.
- Työtoiminnassa tutustutaan työelämään ja opitaan erilaisia työelämässä tarvittavia taitoja

- **Vaativa moniammatillinen tuki**

- Vaativa moniammatillinen tuki on vammaiselle henkilölle, häntä tukeville läheisille ja hänen kanssaan läheisesti työskenteleville ammattilaisille annettavaa tukea, joka edellyttää moniammatillista yhteistyötä ja erityistä ammatillista osaamista.
- Asiantuntijaryhmä määräytyy asiakkaan tarpeiden mukaisesti

Vammaispalvelut

- **Valmennus**

- Voi olla neuvontaa, ohjausta ja valmennusta arjen taitojen oppimiseen sekä erilaisissa elämänmuutostilanteissa
- Järjestetään yksilöllisesti tai ryhmissä.
- Vammaispalveluna järjestetään mm. kommunikaatio-opetusta, liikkumistaidon ohjausta ja asumiskokeilua.

- **Lyhytaikainen huolenpito**

- Lyhytaikaisen huolenpidon tarkoitus on tukea omaisten jaksamista ja antaa vammaiselle lapselle, nuorelle tai aikuiselle mahdollisuus harjoitella asumista kodin ulkopuolella.
- Koulujen loma-ajan toimintaa varten tarvitaan päätös vammaissosiaalityöstä.

- **Työhönvalmennus**

- Yksilöllistä työhönvalmennusta, omien taitojen ja tuen tarpeen kartoitusta ja yhdessä työpaikan etsimistä. Tuetaan hakemusten täyttämisessä sekä tarvittaessa osallistutaan myös työhaastatteluun sekä työn aloittamiseen.
- Tarkoitettu työikäisille helsinkiläisille vammaisten sosiaalityön asiakkaille.

Vammaispalvelut

- **Taloudellinen tuki**

- **Päivittäisestä toiminnasta suoriutumisessa tarvittavat välineet, koneet ja laitteet**

- Muiden kuin lääkinnällisen kuntoutuksen piiriin kuuluvien välineiden, koneiden ja laitteiden hankkimisesta aiheutuvia kustannuksia korvataan sellaiselle vammaiselle henkilölle, joka tarvitsee niitä vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä liikkumisessa, viestinnässä, henkilökohtaisessa suoriutumisessa kotona tai vapaa-ajan toiminnoissa.
 - Korvauksen määrä on puolet mainittujen välineiden, koneiden ja laitteiden hankkimisesta vammaiselle henkilölle aiheutuvista tarpeen mukaisista kohtuullisista kustannuksista
 - Esim. kodinkoneet, auto, harrastusvälineet

- **Ylimääräiset vaatekustannukset**

- Perustuu yksilölliseen tarveharkintaan.
 - Esim. vamman vuoksi yksilöllisesti teetetyt tai korjatut vaatteet.

Omaishoidontuki

- Omaishoidon tuella tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotioloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla.
- Tuki muodostuu omaishoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta ja lakisääteisistä vapaapäivistä.
- **Omaishoidon tuki alle 65-vuotiaat**
 - Omaishoidontuki vammaisen tai sairaan henkilön hoitoon
- **Omaishoidontuki yli 65-vuotiaat**
 - Omaishoidon tuki ikääntyneille ja muistisairaille.
 - Lisää tietoa Seniori-infosta, p.09 310 44556.

Apuvälineet

- Helsingin kaupungin **Konalan apuvälinepalvelut**
 - Voit lainata tavallisimpia apuvälineitä, esim. Rollaattorit, manuaalipyörätuolit, kyynärsauvat, suihkutuolit, tarttumapihdit
 - Ei tarvita lähetettä
- **HUS apuvälinepalvelu**
 - Erikoissairaanhoidon vaativan erityistason apuvälinepalvelut.
 - Esim. Kommunikoinnin apuvälineet, sähköiset liikkumisen apuvälineet
 - Lapset: kaikki kommunikoinnin, liikkumisen ja päivittäistoimintojen apuvälineet pitkäaikaislainaan.
 - Tarvitaan lähete
- **HUS näönkuntoutus Tammisairaala**
 - Suurennuslasit, elektroniset suurennuslaitteet, häikäisylasit, tietokoneen apuvälineet, valkoiset kepit
 - Tarvitaan lähete
- **Kela**
 - Jos et sairauden tai vamman vuoksi selviydy työssäsi tai opinnoissasi ilman henkilökohtaisia apuvälineitä.
 - Vain vaativat apuvälineet, kuten esim. tekniset erityislaitteet, kuten lukutelevisio, piste- ja isonäytöt.
 - Hakemus KU103 ja lääkärinlausunto

Linkkejä

- Vammaispalvelujen sosiaalityö:
 - <https://www.hel.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/vammaispalvelut/neuvonta-ja-ohjaus/vammaisneuvonta>
 - <https://www.hel.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/vammaispalvelut/sosiaalityo>
 - [Etusivu | Numerot.hel.fi](#)
- Vammaispalveluiden lomakkeet:
 - <https://www.hel.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/vammaispalvelut/neuvonta-ja-ohjaus/vammaispalveluiden-lomakkeet>
- THL:n Vammaispalvelun käsikirja:
 - <https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/vammaispalvelujen-kasikirja>
- Uusi vammaispalvelulaki:
 - <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230675>
- [Apuvälinepalvelut | Helsingin kaupunki](#)
- [Apuvälinepalvelut | HUS](#)
- [Näönkuntoutus, Tammissairaala | HUS](#)
- [Apuvälineet | Henkilöasiakkaat | Kela](#)

Kiitos!